

MINISTRI KÄSKKIRI

01.08.2024

nr 55

Arstliku ekspertiisikomisjoni moodustamine

Vabariigi Valitsuse seaduse § 46 lõike 6, Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2014. a määruse nr 42 „Sotsiaalministeeriumi põhimäärus“ § 6 lõike 2 punkti 26, § 20 lõigete 1 ja 3, rahvatervise seaduse § 8 lõike 1 punkti 6 ja sotsiaalministri 7. mai 1999 määruse nr 32 „Soovahetuse arstlike toimingute ühtsed nõuded“ punkti 1 alapunkti 2 alusel:

1. Moodustan arstliku ekspertiisikomisjoni soolise ebakõlaga ehk transseksualismiga (F 64.0) isikute käsituseks (edaspidi „komisjon“). Komisjon moodustatakse 3 aastaks, arvestades asjakohaste eriala- ja kutseühenduste ettepanekuid.
2. Kinnitan komisjoni järgmises koosseisus:
 - 2.1. Komisjoni esimees: Kai Haldre (günekoloogia).
 - 2.2. Komisjoni aseesimees: Veronika Elmet (psühhiaatria).
 - 2.3. Komisjoni liikmed:
 - 2.3.1. Helen Kadastik (psühhiaatria);
 - 2.3.2. Roomet Ots (uroloogia);
 - 2.3.3. Aleksander Valdmets (uroloogia);
 - 2.3.4. Ülle Kadastik (günekoloogia);
 - 2.3.5. Külli Ildla (günekoloogia);
 - 2.3.6. Pille Pärnakivi (endokrinoloogia);
 - 2.3.7. Sille Kaseleht (endokrinoloogia);
 - 2.3.8. Heinrich Rahe (kliiniline psühholoogia);
 - 2.3.9. Mihhail Beljajev (kliiniline psühholoogia).
3. Komisjoni moodustamise eesmärk on komisjoni poole pöördunud isikute osas soolise ebakõla esinemise hindamine ja soovahetuse võimalikkuse ning soo muutmise kohta otsuste langetamine.
4. Komisjoni ülesanne on lähtudes sotsiaalministri 7. mai 1999. a määrusest nr 32 „Soovahetuse arstlike toimingute ühtsed nõuded“:
 - 4.1. Hinnata soo vahetamiseks sooviavalduse esitanud isikute seisundit anamneesi ja esitatud terviseandmete alusel ning muid viidatud sotsiaalministri määruses nimetatud asjaolusid.
 - 4.2. Langetada otsus soolise ebakõla (transseksualismi) seisundi esinemise ja soovahetuse võimalikkuse kohta ning edastada see krüpteeritult Sotsiaalministeeriumile.
 - 4.3. Koostada vajadusel raviplaan, nõustada ja anda isikule soovitusi tervishoiuteenuste ja toetavate teenuste kohta.

4.4. Langetada otsus soo muutmise kohta kooskõlas viidatud määrusega. Otsus soo muutmise kohta on aluseks rahvastikuregistri toimingutele.

5. Kinnitan komisjoni töökorra järgmiselt:

5.1. Komisjoni töövorm on töö dokumentidega ja koosolek, millel osaleb lisaks komisjoni liikmetele komisjoni otsust taotlev isik või isiku soovi korral ka tema tugiisik. Komisjoni koosolek võib toimuda ka elektroonilisi sidevahendeid kasutades. Elektroonilisi sidevahendeid kasutades toimunud komisjoni koosolekule kehtivad käesolevas käskkirjas esitatud nõuded.

5.2. Komisjoni koosolekud toimuvad Lääne-Tallinna Keskhaigla ruumides ja infotehnoloogilisi vahendeid kasutades.

5.3. Koosolek toimub vastavalt vajadusele. Igaks koosolekuks sobilik aeg kooskõlastatakse eelnevalt komisjoni liikmetega.

5.4. Komisjoni koosoleku kutsub kokku komisjoni esimees või aseesimees või esimehe volitatud komisjoni liige elektrooniliselt edastatava teatega, märkides ära koosoleku toimumise aja ja koha ning koosoleku päevakorra, kus on toodud päevakorras olevate juhtumite arv, juhtumeid puudutavad materjalid isikuandmetega ja otsuse liik, mida isik taotleb. Kutse saadetakse liikmetele krüpteeritult vähemalt 5 tööpäeva enne koosoleku toimumise aega, välja arvatud juhul, kui komisjon on teisiti kokku leppinud. Komisjoni poole pöördunud isikutele saadetakse teade koosoleku toimumise kohta kirjalikult.

5.5. Koosolekut juhatab komisjoni esimees, aseesimees või esimehe määratud asendaja.

5.6. Komisjoni otsused tehakse konsensuse alusel. Komisjon on otsusevõimeline, kui osaleb vähemalt 3 liiget. Konsensuse mittesaavutamisel tehakse otsus lihthäälteenamuse alusel, häälte võrdse jagunemise korral otsustab komisjoni esimehe (tema äraolekul esimehe määratud asendaja) hääl.

5.7. Komisjoni koosolekul käsitletud isikute terviseandmed dokumenteeritakse lähtuvalt tervishoiuteenuste korraldamise seaduses, ravikindlustuse seaduses, võlaõigusseaduses tervishoiuteenuse dokumenteerimise kohta sätestatud nõuetele ning vastavalt eriliiki isikuandmete käsitlemise nõuetele.

5.8. Arstliku ekspertiisikomisjoni otsus soovahetuse taotlejal soolise ebakõla (transseksualismi) esinemise kohta saadetakse Sotsiaalministeeriumile krüpteeritult. Viidatud otsus on aluseks sotsiaalministri käskkirjale, mis annab loa isiku soo vahetamise arstlikeks toiminguteks.

5.9. Komisjoni koosolekud protokollitakse. Protokollis märgitakse otsuse liik ja otsus iga isiku kohta. Protokollis allkirjastab selle koostanud isik ja komisjoni esimees või aseesimees. Koosoleku protokollide statistiline kokkuvõte iga eelnenud kalendriaasta kohta edastatakse aruandena Sotsiaalministeeriumile elektroonilises vormis jaanuarikuu jooksul. Aruandes tuuakse ära toimunud koosolekute arv, koosolekutel käsitletud juhtude arv, komisjonis käsitletud isikute arv ning tehtud otsused liikide kaupa. Protokollid registreeritakse ja säilitatakse haigla dokumendihaldussüsteemis.

Komisjoni koosoleku protokollidele ja otsustele juurdepääsu võimaldamisel lähtutakse andmekaitset reguleerivatest õigusaktidest.

5.10. Komisjoni liige ei avalda talle oma ülesannete täitmisel teatavaks saanud andmeid kolmandatele isikutele.

6. Komisjoni asjaajamise ja koosolekute protokollimise tagab Lääne-Tallinna Keskhaigla.

7. Sotsiaalministeeriumi tervisesüsteemi arendamise osakond ja õigusosakond tagavad komisjonile vajadusel toe õiguslike ja korralduslike küsimuste osas.

8. Tunnistada kehtetuks sotsiaalministri 5.juuli 2021. a käskkiri nr 77 „Arstliku ekspertiisikomisjoni moodustamine“.

9. Rakendada käskkirja alates 1. augustist 2024.

10. Käskkiri teha teatavaks kõikidele komisjoni liikmetele.

(allkirjastatud digitaalselt)
Riina Sikkut
terviseminister